

Rola Regulatora na konkurencyjnym rynku

Warszawa, 18 października 2007 r.

Spis zagadnień

- ❑ Konkurencyjny rynek
- ❑ Rola Prezesa URE na konkurencyjnym rynku
- ❑ Zadania Prezesa URE na konkurencyjnym rynku

Spis zagadnień

- ❑ **Konkurencyjny rynek**
- ❑ **Rola Prezesa URE na konkurencyjnym rynku**
- ❑ **Zadania Prezesa URE na konkurencyjnym rynku**

Konkurencja na rynku energii

...co to jest rynek konkurencyjny?

Prezes URE definiuje rynek konkurencyjny jako rynek, na którym w wyniku wolnej gry podaży i popytu zostaje wyznaczona cena transakcji, a odbiorca ma prawo swobodnego wyboru dostawcy oraz jego zmiany bez ponoszenia nadmiernych kosztów, a także decydowania o wielkości swoich zakupów.

(Stanowisko Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2000 r.)

Konkurencja na rynku energii

Konkurencja w ustawie – Prawo energetyczne

Możliwość zwolnienia przedsiębiorstwa energetycznego z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia
(art. 49 ustawy *Prawo energetyczne*)

- ☐ ust. 1 – jeżeli Prezes URE stwierdzi, że działa ono w warunkach konkurencji,
- ☐ ust. 2 – zwolnienie może dotyczyć części działalności, w zakresie, w jakim jest ona prowadzona na rynku konkurencyjnym,
- ☐ ust. 3 – kryteria brane pod uwagę przy podejmowaniu tej decyzji:
 - ☐ liczba uczestników i wielkość ich udziałów w rynku,
 - ☐ przejrzystość struktury i zasad funkcjonowania rynku,
 - ☐ istnienie barier wejścia na rynek,
 - ☐ równoprawne traktowanie uczestników,
 - ☐ dostęp do informacji rynkowej i dostępność wysoko wydajnej technologii,
 - ☐ skuteczność kontroli i zabezpieczeń przed wykorzystaniem pozycji ograniczającej konkurencję.

Konkurencja na rynku energii

... teoria i praktyka

- teoretycznie – pełne otwarcie rynku nastąpiło 1 lipca 2007 r. (*formalna liberalizacja rynku energii, wyodrębnienie OSD*),
- w praktyce - o konkurencyjnym rynku będziemy mogli zacząć mówić dopiero po uwolnieniu cen w obrocie energią elektryczną, czyli zwolnieniu przedsiębiorstw z obowiązku przedkładania taryf na obrót energią do zatwierdzenia - uczestnicy rynku zostaną poddani samoregulacji

Obecnie w URE prowadzone są analizy uwarunkowań zwolnienia przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem energią elektryczną z obowiązku przedkładania Prezesowi URE taryf do zatwierdzenia. Ich zakończenie planowane jest na koniec bieżącego miesiąca.

Spis zagadnień

- ❑ Konkurencyjny rynek energii elektrycznej
- ❑ **Rola Prezesa URE na konkurencyjnym rynku**
- ❑ Zadania Prezesa URE na konkurencyjnym rynku

Rola Prezesa URE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki:

- ❑ ex-ante: uczestniczy w tworzeniu i doskonaleniu zasad funkcjonowania rynku energii (*m.in. zatwierdzając IRiESP i IRiESD w części dot. bilansowania i zarządzania ograniczeniami systemowymi*)
- ❑ ex-post: monitoruje funkcjonowanie zasad, w których tworzeniu i doskonaleniu uczestniczył oraz skuteczność tych rozwiązań, na których przyjęcie nie miał wpływu (*m.in. kontrolując wykorzystywanie siły rynkowej przez monopolistów, badając faktyczną niezależność i neutralność operatorów*)
- ❑ jest arbitrem w sporach między uczestnikami rynku (*m.in. dotyczących umów przesyłowych*)
- ❑ współdziała z właściwymi organami w przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym przedsiębiorstw energetycznych

Rola Prezesa URE

Kontekst europejski

Dokończenie budowy europejskich rynków wewnętrznych energii elektrycznej i gazu:

- przyśpieszenie liberalizacji i integracji - pełna implementacja Dyrektyw rynkowych (2003/54/WE i 2003/55/WE), usunięcie luk legislacyjnych, barier historycznych;
- 3. pakiet legislacyjny: wzmocnienie pozycji Regulatorów, nałożenie prawnego obowiązku na TSOs działania na rzecz "europejskiego odbiorcy energii"; wprowadzenie efektywnego unbundlingu (... rozdział właścicielski operatorów...)
- Regionalne Inicjatywy Energetyczne

Spis zagadnień

- ❑ Konkurencyjny rynek
- ❑ Rola Prezesa URE na konkurencyjnym rynku
- ❑ **Zadania Prezesa URE na konkurencyjnym rynku**

Zadania Prezesa URE

Monitorowanie rynku

- w tym w szczególności:
 - stosowanych procedur i praktyk w zakresie zmiany sprzedawcy,
 - niezależności i neutralności działania OSP i OSD, realizacji programów podjętych w celu niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu (zgodności)
- Analizowanie rynku przeprowadzane na wniosek lub w związku z zaistniałym zdarzeniem

Zadania Prezesa URE

Udoskonalanie zasad działania rynku energii

- w tym współpraca Prezesa URE:
 - z Ministrem Gospodarki (tworzenie projektów aktów prawa)
 - z OSP (zapisy instrukcji ruchu, w szczególności udoskonalanie zasad rynku bilansującego, w tym tworzenie warunków funkcjonowania rynku dnia bieżącego)
 - z OSD (zapisy instrukcji ruchu, w szczególności przestrzeganie zasad unbundlingu, ujednolicenie procedur zmiany sprzedawcy i treści umów generalnych),
 - ze sprzedawcami (udoskonalanie procedur współpracy z OSD, standaryzacja sposobów rozliczeń pomiędzy sprzedawcami a OSD)

Zadania Prezesa URE

Akcje informacyjne do odbiorców energii elektrycznej

- Informacje na stronie internetowej URE dotyczące:
 - praw odbiorców energii
 - procedur zmiany sprzedawcy
 - adresów kontaktowych przedsiębiorstw energetycznychoraz linków do ofert sprzedawców i kalkulatora taryfowego (w toku)
 - Obsługa infolinii dla odbiorców
 - Warsztaty dla Powiatowych Rzeczników Konsumentów na temat procedury zmiany sprzedawcy
 - Broszura informacyjna dla odbiorców w gospodarstwach domowych
 - Współpraca z Komisją Europejską w ramach jej akcji informacyjnej o otwarciu rynku
-

Zadania Prezesa URE

Przeciwdziałanie praktykom zaburzającym konkurencję

- Analiza umów generalnych OSD ze sprzedawcami, umów kompleksowych z odbiorcami,
- Opracowanie wniosków z wyników badań i ankiet przeprowadzanych w ramach monitoringu rynku energii elektrycznej ,
- *W przypadku stwierdzenia nadużywania siły rynkowej podejmowanie wspólnie z Prezesem UOKiK stosownych działań.*

Dziękuję za uwagę